

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

**КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
РАДИ»**

ШЛЯХ ДО ЄС

ПРАКТИКУМ ДЛЯ УЧНІВ

Черкаси

2016

74.266

М74

Рекомендовано до використання Вченою радою КНЗ «Черкаський ОІПОПП». Протокол №3 від 29.05.2015 року

КЕРІВНИК ПРОЕКТУ: Наталія Миколаївна Чепурна, ректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», кандидат педагогічних наук, доцент

АВТОР:

Мойсеєва С.Г., завідувач обласного Центру економічної освіти та євроінтеграції КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Степанова Н.М., доцент кафедри освітнього менеджменту та педагогічних інновацій Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради, кандидат філософських наук;

Колодіна Л.В., методист з географії, історії та правознавства Черкаського районного відділу освіти Черкаської райдержадміністрації

М 74 **Мойсеєва С.Г.** **Шлях до ЄС: практикум для учнів / С.Г.Мойсеєва. – Черкаси : КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2016. – 16 с.**

Практикум для учнів 10(11) класів загальноосвітніх навчальних закладів містить практичні завдання, передбачені програмою курсу «Шлях до ЄС», а також форми роботи для моніторингу навчальних досягнень учнів.

Навчальний матеріал пропонується із застосуванням інтерактивних форм навчання, методів і технік розвитку критичного мислення відповідно до вікових та психологічних особливостей школярів.

© КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2016

ПЕРЕДМОВА

Практичні та творчі завдання посібника передбачають розв'язання проблемних питань, створення проектів, написання есе, здійснення порівняльного аналізу, проведення міні-дослідження, соціологічного опитування, дискусій, семінарів, презентацій, експертиз, круглих столів, ділових ігор, моніторингових досліджень, використання кейс-методу, написання рефератів, творчих робіт, індивідуальних і колективні проектів.

Реалізуючи ці види діяльності, учні мають продемонструвати вміння та навички, пов'язані з такими головними аспектами процесу наукового дослідження, як виділення проблемних питань та гіпотез, планування дослідження, представлення, аналіз і тлумачення даних, встановлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків. При організації занять доцільно створювати ситуацію, у якій кожен учень міг би виконувати індивідуальну роботу і долучитися до роботи у малій групі співробітництва. Для презентацій власних досліджень варто пропонувати учням використовувати інформаційно-комунікаційні технології, а результати робіт представляти у вигляді схем, картосхем, діаграм, картодіаграм, розрахунків, творів есе, постерів, плакатів, колажу фотографій, міні-презентацій, відеофільмів тощо.

Тематику завдань для дослідницького практикуму і міні-проектів учитель може змінювати відповідно до матеріально-технічного забезпечення, наявності власних цікавих дидактичних розробок, рівня підготовленості класу, бажання учнів тощо.

Мета проведення цих робіт може бути різною – мотиваційною, пізнавальною, контролюючою тощо.

Проведення занять у цікавій та доступній формі буде сприяти підготовці учнів до адекватного сприйняття динаміки змін, що відбуваються у сучасному світі, усвідомленню характеру міжнародних відносин і національних перспектив у європейській та світовій інтеграції.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей і передбачає диференційований підхід щодо його організації. Критерієм оцінки роботи учнів є не стільки володіння обсягом навчального матеріалу, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, використовувати у знайомих і нових життєвих ситуаціях, самостійно здобувати знання.

ПРАКТИКУМ 1

Мета: вивчити та нанести на контурну карту країни ЄС; знати та ідентифікувати на карті країни-сусіди України; вивчити столиці держав ЄС; поєднати інформаційну, технічну та творчу компетентності під час створення флаєру, буклету, візитівки ЄС.

Обладнання: атлас, комп'ютерна техніка.

Хід роботи

Завдання:

- ★ Нанести на контурну карту Європи країни ЄС та Україну. Підписати столиці. При необхідності зробити легенду.

Ознайомтеся із інтернет-сайтами відомих європейських організацій, перегляньте картинки в Інтернеті, продемонструйте власні комп'ютерні компетенції та проявіть творчість і дизайнерський підхід у створенні флаєру, буклету, візитівки ЄС. Зробіть розсилку однокласникам для оцінювання вашої роботи.

Пам'ятайте:

1. У вашій роботі мають бути атрибути ЄС.
2. Незначна кількість фото або картинок.
3. Текст у вигляді короткої інформації, реклами або коротких тез.
4. Наявні певні реквізити, притаманні виданню даного типу.
5. Проявіть нестандартні підходи та дизайнерські рішення до оформлення власного продукту.

ТЕСТИ

1. *Європейський Союз об'єднує країни заради спільної мети :*

- А). Принести мир та процвітання своїм народам.
- Б). Принести мир та процвітання своїм народам у рамках тіснішого союзу з спільними економічними, політичними та соціальними цілями.
- В). Принести процвітання своїм народам рамках тіснішого союзу з спільними економічними цілями.

2. *Інтереси європейських громадян представлені на міжнародному рівні рядом спільних інституцій:*

- А). Радою Міністрів, Європейським Парламентом.
- Б). Кабінетом Міністрів.
- В). Міжнародним Судом.

3. *Представництво Європейського Союзу в Україні має статус:*

- А). Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.
- Б). Дипломатичної місії.
- В). Філії, відділення, представництва й інших одиниць громадських (неурядових) організацій іноземних держав в Україні.

4. *Поширення сучасних стандартів продукції та послуг для України:*

- А). Позитивний наслідок приєднання до ЄС.
- Б). Негативний наслідок.
- В). Не може впливати на економіку України.

1. *Що може зробити експорт аналогічної української агропродукції неконкурентоспроможним?*

- А). Збереження в ЄС системи крупних дотацій в аграрний сектор.
- Б). Низький рівень заробітних плат у агросекторі України.
- В). Низька продуктивність праці.

ТЕСТИ

1. *Європейський Союз є повноправним членом та має представництва в:*

- А). Організації Об'єднаних Націй.
- Б). Організації Об'єднаних Націй, «Великій Вісімці».
- В). Організації Об'єднаних Націй, Світової організації торгівлі, «Великій Вісімці» та «Великій двадцятці».

2. *Перший крок у бік створення сучасного Євросоюзу був зроблений в 1951 урядами таких країн:*

- А). Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Франція, Італія.
- Б). Франція, Італія, Німеччина.
- В). Бельгія, Нідерланди, Люксембург.

3. *Основні вимоги до кандидатів для вступу в ЄС:*

- А). Прихильність цілям політичного, економічного і валютного союзу.
- Б). Дотримання демократичних принципів, принципів свободи і пошани прав людини, принципів правової держави; у державі має бути конкурентоздатна ринкова економіка, признаватися загальні правила і стандарти ЄС.
- В). У державі має бути конкурентоздатна ринкова економіка, признаватися загальні правила і стандарти ЄС.

1. *Головна функція Європейського Суду :*

- А). Здійснювати контроль за виконанням бюджету.
- Б). Регулювати судові процеси між країнами.
- В). Регулювати судові процеси між підприємствами провідних галузей економіки.

2. *Рада ЄС – основний законодавчий орган ЄС. У засіданнях беруть участь:*

- А). По одному міністру від кожного національного уряду країн-членів ЄС.
- Б). Тільки міністри 12 країн-засновників.
- В). Тільки міністри великих країн.

★ Заповніть таблицю «Стратегічні перспективи газопостачання ЄС з Росії» (знизу доверху, від менш вагомих до більш вагомих). Під час підготовки можна користуючись різноманітними джерелами інформації (від газетних публікацій до офіційних документів).

8
7
6
5
4
3
2
1

Зробіть власні

ВИСНОВКИ _____

★ Попрацюйте у трійці, шляхом «мозкової атаки», узгоджень і домовленостей між собою, запропонуйте варіанти сільськогосподарської продукції, яку Україна може запропонувати країнам ЄС?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

ПРАКТИКУМ 4

Мета: розкрити значення поняття «захист споживача», порівняти правові засади захисту прав європейського та українського споживача, давати оцінку та розуміти суть цих документів.

Обладнання: комп'ютерна техніка з доступом до Інтернету, Закон України про захист прав споживачів.

Хід роботи

Завдання:

★ Опрацюйте матеріали сайтів:

1. <http://www.consumerinfo.org.ua> – Європейський контекст розвитку системи захисту прав споживачів.
2. <http://rada.gov.ua/uploads/documents/36179.pdf> - Захист прав споживачів в Європейському Союзі в контексті наближення Українського законодавства до європейських стандартів.
3. derzhreestr.gov.ua - Правове регулювання сфери захисту прав споживачів у Європейському Союзі та в Україні (комплексне порівняльно-правове дослідження).
4. nikolaev-cc.at.ua/broshury/File6.pdf –Захист прав споживачів в Європейському Союзі та Україні
5. ir.kneu.edu.ua:8080 -. Наталія Бородачова
Європейський контекст розвитку системи захисту прав споживачів

Зробіть у довільній формі порівняльну таблицю захисту прав споживачів у Євросоюзі та Україні.

Зробіть

висновки:

Порівняйте маркування споживчих товарів в Україні та країнах ЄС.
Замалюйте значки та підпишіть їх.

Які значки екологічного маркування поширені у Європі, Україні та країнах-сусідах України? Замалюйте їх.

